

О. В. Рознов

Китайгород

КИТАЙГОРОД – село Кам'янець-Подільського району Хмельницької області. Китайгород, сільс. раді підпорядк. села Вихватнівці та Ленівка. Знаходиться на р. Тернава (притока [Дністра](#)), за 124 км від обл. центру, за 23 км від райцентру та залізнич. ст. Кам'янець-Подільський. Пл. 1,34 км². Насел. 480 осіб (2001), переважно українці. На тер. К. виявлено поселення трипіл. культури та давньорус. часів. Засн. бл. 1607 кам'янец. каштеляном Андрієм Потоцьким. Його син Станіслав вибудував тут замок, оточив його стіною і валом (залишки збереглися донині). К. тривалий час мав статус м-ка. Жит. К. брали участь у Визв. війні під проводом Б. Хмельницького. 1773 містечко від Потоцьких перейшло у власність родини Краковських, пізніше належало Мрозовицьким, С. Оржехівському, І. Пржелуцькому, О. Резвову та ін. Після 2-го поділу Польщі 1793 відійшло до Рос. імперії. 1909 у К. нараховувалося 1876 православних, 99 католиків і 1101 єврей. У цей період у ньому розташовувалося волосне управління, сільс. банк, фельдшер. пункт. Під час воєн. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася. 1923–31 – райцентр. 1926 мешкало 1590, 1932 – 1172 особи. 1930–33 функціонував радгосп-технікум. У різний час К. також перебував у складі Новоушиц. і Довжоц. р-нів; 1932–37 – Вінн., 1937–54 – Кам'янець-Поділ., від 1954 – Хмельн. обл. Китайгородці потерпали від голодомору 1932–33 (кількість встановлених жертв – 77 осіб), зазнали сталін. репресій. Від липня 1941 до березня 1944 – під нім.-фашист. окупацією. Нацисти вбили більшість євр. населення села. На фронтах 2-ї світової війни загинуло 113 осіб. Нині у селі – заг.-осв. школа, дитсадок; б-ка; амбулаторія, будинок для осіб похилого віку. Пobl. К. – геол. пам'ятка природи заг.-держ. значення [Китайгородське відслонення](#). Зберігся костел Діви Марії, збудований 1772–75 (поєднано ренесанс і бароко). Діють реліг. громади РКЦ і УПЦ МП. Встановлено пам'ятники УСС і воїнам, які загинули під час 2-ї світової війни.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Китайгород / О. В. Рознов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2013. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-6653>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).